

Temat do realizacji na dwie godziny lekcyjne.

Nadal nie otrzymałem pracy z tematu Panowanie Kazimierza Wielkiego od Damiana, Jakuba P. i Jarka.

Proszę zapisać temat w zeszycie.

Proszę zapoznać się z tematem w podręczniku str. 303 – 307

Proszę przepisać punkty do zeszytu

1. Polska pod panowaniem Ludwika Andegaweńskiego (Węgierskiego)

- a. umowy dynastyczne z Andegawenami
- b. śmierć Kazimierza Wielkiego w 1370 r. – wygaśnięcie dynastii Piastów
- c. na tronie polskim zasiadł Ludwik Andegaweński (1370 r.)
- d. rządy Ludwika Węgierskiego to okres polsko-węgierskiej unii personalnej
- e. w imieniu króla władzę sprawowała Elżbieta Łokietkówna
- f. poszczególnymi ziemiami zarządzali starostowie
- g. w 1374 r. Ludwik Węgierski nadał szlachcie polskiej przywilej koszycki
 - w zamian za zgodę na dziedziczenie tronu po kądzieli
 - podatek łanowy został zmniejszony do 2 groszy od łana chłopskiego

2. Początek unii polsko-litewskiej

- a. po śmierci Ludwika w 1384 r. królem Polski została Jadwiga
- b. zawarcie polsko-litewskiej unii w Krewie – 1385 r.
 - książę litewski Jagiełło miał poślubić Jadwigę Andegaweńską
 - warunkiem zawarcia małżeństwa był chrzest Jagiełły i całej Litwy
 - w 1386 r. odbyła się koronacja Władysława Jagiełły
 - współpracę polsko-litewską zaburzał Witold
- c. znaczenie Jadwigi Andegaweńskiej
 - odzyskała Ruś Halicką
 - odnowiła Akademię Krakowską – Uniwersytet Jagielloński
 - Jadwiga Andegaweńska zmarła bezdzietnie w 1399 r.

3. Panowanie Jagiełły po śmierci Jadwigi Andegaweńskiej w 1399 r.

- a. panowie polscy uznali ciągłość władzy Władysława Jagiełły
- b. w 1413 r. została zawarta nowa polsko-litewska unia w Horodle

- ustanawiała unię personalną
- Polska i Litwa miały uzgadniać wybór nowego króla
- pięćdziesięciu rodom litewskim nadano polskie herby i przywileje
- c. przywileje jedleńsko - krakowskie z 1430 i 1433 r.
- nadane w zamian za zgodę na dziedziczenie tronu przez Władysława III
- wprowadzały zakaz więzienia szlachcica i pozbawiania go majątku bez wyroku sądowego

Praca domowa

Pyt. 2 str. 307 Proszę nie wysyłać mi.

Praca z tekstem źródłowym. Proszę nie wysyłać mi.

Przywilej koszycki

(...) z zezwolenia i woli panów, szlachty oraz wszystkich innych, gdy potomstwa męskiego nie ma - córki nasze, te mianowicie, co do których nastąpi zgoda, aby były następcami naszymi i otrzymały koronę Królestwa Polskiego, za panów i dziedziców królestwa tego dobrowolnie zostały przyjęte.

Ponieważ zaś przez takowe następstwa korona królestwa tego mogłaby w jakikolwiek sposób być podzielona, rozerwana albo pogwałcona, przeto obiecujemy pod dobrą wiarą, bez wszelkiej chytróści i zdrady, pod przysięgą wiary naszej, że będziemy zachowywali koronę królestwa całą i nienaruszoną, i żadnych ziem lub ich części od niej odrywać ani uszczuplać nie będziemy, przeciwnie, będziemy ją powiększać i nowe ziemie dla niej nabywać, jako to na koronacji naszej przysięgą zobowiązaliśmy się.

Ponieważ rzeczona szlachta nasza w szczególnej swej miłości do nas przyjęła potomstwo nasze żeńskie, tak samo jak męskie, sobie za księcia i pana - przeto (...) zwalniamy i wyjmujemy od składania wszelkich danin, podatków i opłat, tak ogólnych jak i szczególnych, jakimkolwiek mianem by się zwały, wszystkie miasta, grody, posiadłości, miasteczka i wsie, mieszkańców wsi całego Królestwa Polskiego, należących do panów i wszelkiej szlachty - oraz chcemy, aby byli zwolnieni, oswobodzeni i wyjęci od wszystkich posług, robót, ciężarów i dostaw, tyjących się tak ludzi, jak i rzeczy.

Chcemy zadowolić się tylko tym, aby corocznie na św. Marcina wyznawcę (11 listopada) nam i następcom naszym na znak najwyższego panowania i uznania korony Królestwa Polskiego płacono po dwa grosze zwykłej monety, w królestwie obieg mającej, której czterdzieści osiem idzie na grzywnę polską, z każdego osiadłego i dzierżonego łanu lub jego części.

Jeśli podczas panowania naszego lub naszych następców potrzeba nam będzie wyruszyć na wyprawę poza granice Królestwa Polskiego i jeśli szlachcie polskiej w naszej obecności lub bez nas z jakimikolwiek nieprzyjaciółmi w tej wyprawie przyjdzie stoczyć bitwę lub mieć spotkanie, w którym niektórzy do niewoli będą wzięci i poniosą większe lub mniejsze szkody w rzeczach lub osobach, wtedy wypłacimy im całkowite odszkodowanie.

Nadto obiecujemy, że żadnego pana, rycerza lub szlachcica, lub kogo innego, jakiegokolwiek stanu będzie, postronnego przybysza, czyli cudzoziemca, starostą nie uczynimy (...)

J. Sawicki, *Wybór tekstów źródłowych z historii państwa i prawa polskiego*. Warszawa 1952)

1. Przedstaw motywy, którymi kierował się Ludwik, nadając cytowany przywilej. Wskaż fragment tekstu, który o tym świadczy.
2. Jaka kategoria dóbr objęta została przywilejem?
3. Wymień wszystkie zwolnienia na rzecz monarchy.
4. W jaki sposób sprecyzowany został obowiązek służby wojskowej?